

— сждбоносни за правилнитѣ функции на найнитѣ духовни и физически органи; има авантюри, които създаватъ отъ личността завършенъ човѣкъ, помагатъ на неговото развитие, заякчаватъ умътъ и волята, каляватъ характера, донасятъ повече знания и житейска опитност. Първитѣ убиватъ личността, вторитѣ я прѣраждатъ. Ако можемъ да наречемъ послѣднитѣ авантюри, Ботйовъ ги е прѣживѣлъ, или още по-добрѣ — тѣ сж се изживѣли въ него. А на първа ржка, тѣзи авантюри сж се изчерпвали съ сериозни литературни занятия и съ непрѣкъснато завършване на собственото му духовно азъ. Наистина, по силата на условията, Ботйовъ ще се впусне въ „вулгарни авантюри“, той ще трѣгне по единъ пжтъ, който кара филистеритѣ да се чудятъ; ще върши дѣйствия, прѣдъ които благовъзпитанитѣ ще хапятъ джуки. Но Христофоръ Петковъ още не е въ тая пора: той е въ началото на своето пълно литературно образование, съзнава ясно и повече отъ всички, че му сж нуждни знания, не схванати „абстрактно“, но съпоставени съ живата дѣйствителност, провѣрени — така да се каже. Погълнать цѣломъ въ изучване новата наука, която му разкрили тайнитѣ кржжози, Христофоръ Петковъ не забравялъ, че татъкъ, задъ морето, има цѣлъ единъ народъ потиснатъ, който чака свободата, за която мечтаели новитѣ му другари, но който не е вкусилъ нито половината отъ оная литература, наука и изкуства, които той заварилъ въ Русия. И неговиятъ умъ заработилъ въ двѣ посоки: да прѣсъздаде себе си, както казахме — да завърши своето азъ, и да удовлетвори своята амбиция, сир. да тури начало на новата българска литература.

Първиятъ признакъ, че неговата буйна глава е била заета съ този въпросъ, ние срѣщаме въ единъ фактъ, признаванъ отъ много страни, но отъ който нѣкои вадятъ противни заключения.